

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, dn. 22 kwietnia 2004 r.

Pan
prof. dr Jerzy Hausner
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki, Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Premierze,

Uprzejmie informuję Pana Premiera, że otrzymałem wystąpienie „Stowarzyszenia Ubezpieczonych” w sprawie sytuacji życiowej górników z Wałbrzycha, którzy po dłuższym okresie pobierania świadczenia utracili prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową lub wypadkiem przy pracy.

Z problemem tym miałem okazję zapoznać się bezpośrednio w połowie czerwca 2003 r. w trakcie spotkania w Wałbrzychu z liczną grupą górników. W spotkaniu uczestniczyły przede wszystkim osoby legitymujące się relatywnie długim okresem pobierania świadczenia, do którego prawo uzyskały na początku lat 90. Przejście na rentę, w szczególności pobieranej z tytułu choroby zawodowej, było w tamtym czasie rozwiązaniem korzystnym dla górników likwidowanych kopalń, ponieważ nie było dla nich innych propozycji zatrudnienia. Likwidacji miejsc pracy w kopalniach nie łagodziły działania w ramach pakietu socjalnego, jaki wobec górników w takich sytuacjach zastosowano w latach późniejszych.

Obecnie duża grupa górników na podstawie orzeczeń lekarskich uznających ich za zdolnych do pracy utraciła prawo do świadczenia rentowego. Brak możliwości podjęcia zatrudnienia w tym regionie spowodował, że osoby takie oraz ich rodziny znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Występując w tej sprawie do Pana Premiera w lipcu ub. roku podkreśliłem przede wszystkim konieczność udzielenia takim osobom niezbędnego wsparcia w ramach polityki

zatrudnienia oraz potrzebę wypracowania odpowiednich rozwiązań w systemie ubezpieczeń społecznych przy ustalaniu stażu ubezpieczeniowego niezbędnego do uzyskania prawa do emerytury.

Z uzyskanej odpowiedzi wynikało, że problem osób powyżej pięćdziesiątego roku życia, zagrożonych długotrwałym bezrobociem, miał być rozwiązywany przy pomocy specjalnego programu zatrudnienia. Oprócz istniejących klasycznych form zatrudnienia program miał obejmować wykorzystanie innych możliwości poprzez np. pracę terminową - czyli zatrudnienie w ramach zleceń agencji pracy czasowej, usługi o charakterze pomocy domowej, firmy samopomocowe, formy spółdzielcze wspierane przez władze lokalne. Ponadto miano stworzyć podstawy do zaliczenia takim osobom okresu pobierania renty do stażu ubezpieczeniowego w zakresie niezbędnym do przyznania emerytury.

Z wystąpienia „Stowarzyszenia Ubezpieczonych” wynika, że narasta w regionie Wałbrzycha napięcie społeczne w związku z brakiem poprawy sytuacji, związanej w szczególności z zabezpieczeniem pracy zarobkowej dla górników zlikwidowanych kopalń, w tym dla osób uznanych za zdolne do pracy po dłuższym okresie pobierania świadczenia rentowego. W ocenie „Stowarzyszenia Ubezpieczonych” rządowy program „Zagłębie” nie przyczynia się do rozwiązania tych problemów, stąd pojawia się żądanie przywrócenia prawa do świadczeń rentowych.

W związku z powyższym działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147) przekazuję w załączeniu wystąpienie „Stowarzyszenia Ubezpieczonych” i uprzejmie proszę Pana Premiera o zajęcie stanowiska wobec podniesionych w nim problemów.

Z wyrazami szacunku

/-/